

Nr 11

Utlåtande i anledning av väckta motioner om viss ändring av sjukförsäkringslagens bestämmelser rörande ersättning för resa.

Andra lagutskottet har till behandling förehaft två inom riksdagen väckta, till lagutskott hänvisade motioner, nr 9 i första kammaren av herr *Mattsson m. fl.* samt nr 16 i andra kammaren av herrar *Jansson* i Benestad och *Gustavsson* i Alvesta.

I motionerna, vilka är likalydande, har hemställts, »att riksdagen måtte besluta att ersättning för resa enligt lagen om allmän sjukförsäkring ej skall utgå om ersättningsbeloppet ej överskrider en krona, samt att vederbörande utskott måtte utarbeta förslag till härför erforderliga författningsändringar».

Beträffande de skäl motionärerna anfört till stöd för yrkandena får utskottet, i den mån redogörelse härför icke lämnas i det följande, hänvisa till motionen I: 9.

Något om gällande bestämmelser angående ersättning för sjukresa

Bestämmelserna om ersättning för sjukresor finns i 16 och 17 §§ *lagen om allmän sjukförsäkring* samt med stöd därav utfärdade bestämmelser. I 16 § ges regler om ersättning för *resor i anledning av läkarvård* och i 17 § regler om ersättning för *resor i anledning av sjukhusvård*.

Läkarvårdsresor ersättes endast i den mån resekostnaden överstiger ett *karensbelopp* om i regel fyra kronor. Rätten till ersättning är därjämte begränsad av ett flertal regler. Bland dessa må nämnas, att reseersättningen i allmänhet inte får beräknas till högre belopp än som skulle ha utgått vid besök hos den provinsial- eller stadsläkare, inom vilkens distrikt den försäkrade vistas.

I fråga om *resor i anledning av sjukhusvård* gäller i princip, att kostnaden för intagningsresa ersättes helt och återresa endast i den mån resekostnaden överstiger ett *karensbelopp* om fyra kronor. Även här gäller viktiga begränsningar i ersättningsrätten; bland annat får ersättning i allmänhet inte utges med högre belopp än som skulle ha utgått om vården åtnjutits vid närmaste allmänna sjukhus, där erforderlig vård kunnat beredas.

Motionerna

Motionärerna anser, att rimliga proportioner mellan erhållen ersättning och administrativ kostnad inte föreligger, då ersättningsbeloppet inte överstiger en krona. De nämner därvid att expeditionskostnaderna för ett kassaärende i bank uppgår till 60 öre. Avslutningsvis anföres i motionerna:

Här nämnda smärre ersättningsbelopp kan inte sägas vara motiverade av trängande sociala eller ekonomiska skäl. Om en nedre gräns för ersättningsbeloppens storlek fastställes, skulle vissa besparingar uppnås såväl genom minskade administrativa kostnader som genom minskad utbetalning av ersättning. De sålunda gjorda besparingarna skulle av sjukkassorna kunna användas för s. k. merprestation, d. v. s. för täckande av kostnader för efterbehandling och konvalescentvård. Täckandet av sådana kostnader torde genomgående vara mera socialt och ekonomiskt motiverat än nämnda smärre ersättningsbelopp.

Tidigare behandling av förevarande fråga

Bestämmelserna om sjukreseersättning undergick en genomgripande översyn vid höstsessionen under 1959 års riksdag. Ändringarna trädde i kraft den 1 januari 1960. Såväl i sjukreseutredningen, som låg till grund för propositionen i ämnet (nr 161), som i denna avvisades tanken på att införa en regel av nu föreslagen innebörd. I riksdagen behandlades frågan bl. a. i anledning av motionsyrkanden (motionerna I: 522 och II: 626). Riksdagen avslög, i enlighet med andra lagutskottets (utlåtande nr 45) hemställan, motionsyrkandena. Utskottet anförde i utlåtandet:

Utredningen har motiverat sin avvisande hållning till en regel av den av motionärerna föreslagna innebörden med att en sådan regel troligen skulle uppfattas som ett slags dubbel självrisk och därigenom vålla onödig irritation bland de försäkrade. Departementschefen har anslutit sig till utredningens uppfattning.

Även utskottet delar den mening som utredningen sålunda gjort sig till tolk för. Därjämte vill utskottet tillägga, att det ytterst sällan torde förekomma, att en försäkrad har anledning att göra sig ärende till sjukkassan för att utfå enbart reseersättning. Utbetalning av reseersättning torde således i de allra flesta fall ske i samband med utbetalande av annan ersättning enligt sjukförsäkringslagen. Vid sådant förhållande kan någon nämnvärd minskning av sjukkassornas arbete med utbetalningen av reseersättningar icke uppnås genom den i motionerna föreslagna regeln. Ej heller kan man tänka sig att regeln skulle kunna medföra någon nämnvärd minskning i sjukkassornas arbete med uträkning av reseersättningsbelopp, då ju i alla fall en beräkning måste ske för att fastställa, huruvida ersättning skall utgå eller ej. Utskottet anser således att tillräckliga skäl icke föreligger för bifall till det i motionerna framställda yrkandet.

Utskottet

Såsom framgår av det ovanstående har riksdagen under höstsessionen i följt behandlat den i föreliggande motioner väckta frågan och därvid avslagit

motionsförslag av samma innehåll. Enligt utskottets mening har därefter intet inträffat som ger anledning till ett ändrat ställningstagande. Utskottet får därför hemställa,

att förevarande motioner, I: 9 och II: 16, icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 17 mars 1960

På andra lagutskottets vägnar:

AXEL STRAND

Vid detta ärendes behandling har närvarit

från f ö r s t a kammaren: herrar Strand, Nils Elowson, Sunne, fru Carlqvist, fru Svenson, fru Hamrin-Thorell, herrar Lars Larsson och Kaijser;

från a n d r a kammaren: herrar Jacobsson i Tobo, fröken Wetterström, fröken Höjer, herr Fredriksson, fru Eriksson i Ängelholm, herr Gustavsson i Alvesta, fru Svensson* och herr Svensson i Kungälv*.

---

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.

Reservation

av herr *Gustavsson* i Alvesta.